

Šíření mývala severního (*Procyon lotor*) v jižních Čechách

Range expansion of the Northern raccoon (*Procyon lotor*) in South Bohemia

Václav Míkesh⁽¹⁾ • Luděk Bufka⁽²⁾ • Jiří Hedrich⁽³⁾ • Roman Muláček⁽⁴⁾ • Petr Zbytovský⁽⁵⁾

Abstract: The Northern raccoon (*Procyon lotor*) is a non-native and invasive carnivore in South Bohemia (Czechia). So far there are fifty-five records of the species in the region. Although the Northern raccoon has been known to occur in South Bohemia since 2001, reproduction was only confirmed in 2013. From 2014–2023 Northern raccoons spread throughout South Bohemia, and now occur in twenty-four mapping quadrats. However, only in five quadrats their presence has been continuous during 2001–2023. Despite the scarcity of Northern raccoon records, we have been able to gather some anecdotal data on its year-round activity, habitat requirements, foraging ecology, mortality causes, reproduction and its interaction with native fauna.

Key words: alien, allochthone, Central Europe, distribution, new records, predation, South Bohemian Region, spreading.

Abstrakt: Mýval severní (*Procyon lotor*) je v jižních Čechách (Česko) nepůvodní a invazní šelmou, od které zde máme doposud k dispozici 55 nálezů. Ačkoliv se mývali severní v jižních Čechách vyskytují přinejmenším od roku 2001, jejich rozmnožování se tu podařilo zdokumentovat až v roce 2013. V průběhu let 2014–2023 byli mývali v jižních Čechách zaznamenáni ve 24 kvadrátech, nicméně pouze v pěti z nich je možné uvažovat o trvalém výskytu druhu. Navzdory malému počtu záznamů mývala se podařilo shromáždit útržkovitá data k jeho celoroční aktivitě, stanovištním nárokům, potravní ekologii, příčinách mortality, reprodukci a jeho vztazích se zástupci původní jihočeské fauny.

Klíčová slova: alochtonní, Jihočeský kraj, nové záznamy, predace, rozmnožování, rozšíření, střední Evropa.

Úvod

Přirozený areál mývala severního (*Procyon lotor* Linnaeus, 1758) zahrnuje jižní a střední Kanadu, Spojené státy americké, Mexiko a střední Ameriku až po Panamský průplav. Odtud byl druh introdukovan do západní Eurasie, Japonska a na některé ostrovy v Karibském moři (Hunter & Barrett 2018). Výskyt mývalů severních ve střední Evropě je spojen s jejich chovem na kožešinových farmách v Německu v první polovině 20. století. Základem středoevropské populace se přitom stala jak cíleně vypuštěná, tak z chovu uniklá zvířata (Stubbe 1993). Molekulární data nasvědčují tomu, že v Německu v minulosti proběhly přinejmenším čtyři nezávislé introdukce mývalů (Fischer et al. 2015). Mýval severní je v Evropě považován za invazní druh a jeho populace zde nyní vykazuje exponenciální růst (Salgado 2018). Přestože jsou v Česku mývalové ve volnosti zaznamenávání již

¹⁾ Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích, Dukelská 242/1, CZ – 370 51 České Budějovice, e-mail: mikes@muzeumcb.cz

²⁾ Správa Národního parku Šumava, Sušická 399, CZ – 341 92 Kašperské Hory, e-mail: ludek.bufka@npsumava.cz

³⁾ Ústav pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem, pobočka České Budějovice, Lipová 1/15, CZ – 373 71 Rudolfov, e-mail: hedrich.jiri@uhul.cz

⁴⁾ Hudčice 25, CZ – 262 72 Březnice, e-mail: rufinus@seznam.cz

⁵⁾ Husitské muzeum v Táboře, Blatské muzeum v Soběslavi a Veselí nad Lužnicí, náměstí Mikuláše z Husi 44, CZ – 390 01 Tábor, e-mail: zbytovsky.p@seznam.cz